



Yeni yatırımla; Friterm daha da güçlenecek

Friterm Genel Müdürü Naci Şahin: "Friterm, endüstriyel ürünlerde Avrupa'nın en çok tercih edilen 3 markasından biridir. Yatırımla birlikte markamız daha da gelişip güçlenecek."

Dilovası Makineçiler Organize Sanayi Bölgesi'nde 36 bin m² kapalı alana kurulacak olan Friterm fabrikasının ilk etabı 2010 başında işletmeye girecek. En üst seviyede modernliği ve verimliliği hedefleyen entegre bir tesis olacak. Yeni yatırımla ilgili detayları ve Friterm'in yatırım sonrası hedeflerini Friterm Genel Müdürü Naci Şahin'den aldık.

Size Friterm'in yeni yatırımını sormak istiyorum ama öncesinde Friterm'i bu yatırıma götüren süreci anlatabilir misiniz? Ülkede bir kriz ortamı varken, böyle büyük bir yatırıma neden ihtiyaç duyuldu?

Friterm gelişme sürecinde olan bir firma. Ortalama % 25 gibi yıllık büyüme rakamına sahip. Kriz yıllarında büyüme olmasa bile, Türkiye sonraki yıllarda kriz dönemindeki durgunluğu telafi edecek şekilde bir büyüme gösterdi. Kısaca Friterm'in bir dinamiği var. İç pazarda büyümeyi sağlayacak bir talep çıkmadığında dış pazara açıldık. 1997 yılından itibaren dış pazara açılımı esas aldık. Önce küçük bir miktarlarda ihracat gerçekleştirdik. Sonrasında giderek artan bir satış potansiyeli yakaladık. Şu anda ürünlerimizin %60-65'ini ihraç ediyoruz. Dolayısıyla çok yüksek bir gelişme sağladık ama bizim

için rakamlardan çok dış pazarda ayaklarımızın sağlam basması önemliydi. Bu anlamda bizi en çok sevindiren iş yapmaya başladığımız hemen hiç bir firmayı kaybetmemiş olmamızdır. Mevcut müşteri portföyümüze sürekli yeni firmalar ekleyerek devam ediyoruz.

Bu başarılarımızda ürünlerimizin kalitesi, sunduğumuz hizmetin kalitesi ve müşterilerimize sunduğumuz teknik destek çok önemli bir yer tutuyor. Bu üç konuda aynı hizmet temin edilmediği sürece firmaları memnun edemiyorsunuz. Bu noktada Friterm'in büyüme potansiyeli içinde üretim kapasitesi, özellikle tesis anlamında yetersiz kalmaya başladı. Son 3 yıldır tesisimizin büyümesi gerektiği üzerinde duruyorduk. Bu bilinçle yatırım kararını somutlaştırdık. Yeni tesis yapılması ile birlikte eski tesis de faaliyetlerini sürdürecektir.

Piyasada çok konsantre bir çalışma yaptığımız düşünülse de bu işin kendi içinde çok çeşitliliği var. Ürünlerin bir kısmını eski, bir kısmını yeni tesisimizde üreteceğiz. Bu da her iki tesisi daha verimli kılacak.



YENİ ÜRÜN GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR

Friterm, endüstriyel alana ürün sunmada gerek yurt içinde gerekse yurt dışında büyük gelişme kaydetti. Gelen talepler oldukça yoğun. Yeni tesisin bu talepleri karşılayacak şekilde yapılanması öngörüyoruz. Bu anlamda geliştirme aşamasındaki yeni ürünlerle ürün gamının büyüyeceğini ifade edebiliriz.

Yurtdışına ilk açıldığınız yıldaki ihracat rakamını hatırlıyor musunuz?

1997'de bu işe başladığımız zaman yıllık satış hedefi olarak 500 bin Euro, birkaç yıl içinde de 2 milyon Euro olarak hedeflemiştik. 2008 yılı itibarı ile 12-13 milyon Euro'luk bir ihracat gerçekleştirdik.

Global krizin varlığı yatırımın seyrini etkileyecek mi?

Bu yatırım yeni verilmiş bir kararın neticesi değil. Yatırım kararı kriz öncesinde alınmıştı. Önce Dilovası Makineçiler Organize Sanayi Bölgesi'nde arsa yatırımı olarak gerçekleşti. Şu anda da bina, makine ve donanımları üzerinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Krizle birlikte belki yatırımın bekletilmesi gerekirdi ama biz bu yatırım için krizin geçmesini beklemenin zaman kaybı olacağını düşündük. Elbette krizi yok saymıyoruz ama dikkatli bir şekilde, adım adım bu yatırımı gerçekleştireceğiz. Yönetim kurulumuzun aldığı karar; Friterm'in gelişmesini sürdürmesi yönünde oldu. Yatırım kriz öncesinde tespit edilen ihtiyacın sonucuydu ve bu ihtiyaç halen devam ediyor. Dolayısıyla bu yatırımı realize ederek Friterm'in önünü açmamız gerektiği yönetim kurulunda kabul edildi.

YENİ YATIRIMLA AVRUPA'DAKİ PAZAR PAYIMIZ %10'A ULAŞACAK

Fabrikamız yüzde yüz bir kapasite ile çalışmaya başladığında Avrupa'daki pazar payımızın yüzde 8-10 arasında olacağını düşünüyoruz.

Yeni yatırımdan sonra Friterm'de neler değişecek?

Bizim kalite politikası "lider bir takım olmak" cümlesi ile bitiyordu. Geçtiğimiz yıl bunu "dünya lideri bir takım olmak" şeklinde revize ettik. Tüm Friterm ekibi olarak bunu sağlamak için var gücümüzle çalışacağımızı söyledik. Yeni tesis bunun önemli bir ayağıdır. Bizim kapasite eksikliğini kapatacak, önümüzü açacaktır.

Yatırım bize rekabetçi olamadığımız bazı ürünlerde avantaj sağlayacak. Ürün verdiğimiz müşterilerimizle bazı ürünler konusunda çalışma imkanı bulamıyorduk, bunu sağlayacağız. Dünya ölçeğinde verimli bir üretim boyutuna erişerek rekabetçilikte seviyemizi yükseltmiş olacağız. Friterm, endüstriyel ürünlerde Avrupa'nın en çok tercih edilen 3 markasından biridir. Yatırımla birlikte markamız daha da gelişip güçlenecek.

AR-GE'ye sürekli kaynak aktarıyoruz. Hiç kâr öngörülmediği durumlarda bile bu kaynağı AR-GE çalışmalarına aktarıyoruz. Çünkü biz yalın bir üretici olmanın yeterli olmadığını düşünüyoruz. Ürün geliştiren, çözüm öneren, çözüme ortak olan bir üretici olmak için her zaman en iyiyi arıyoruz.

Standartlaşma artacak desek yanlış söylemiş olmayız sanırım?

Bir yönüyle evet. Ancak endüstriyel kategoriyi aynı sınıfa sokamayız. Standart ürün dediğimiz kısımda seviye ve kalite yükselecek. Bir tarafta tekdüze, hızlı ve üretim verimliliğinin esas olduğu bir çalışma, diğer tarafta ise bilginin, teknolojinin, uygulamanın, çözüm üretmenin esas olduğu bir çalışma sahası olacak. Bir ölçeğin yakalanması ve verimlilik açısından birinden vazgeçmekten ziyade, her iki alanda da, hem seri ve standart üründe, hem de endüstriyel alanda en iyiyi arayıp sunarak devam etmeyi hedefliyoruz.



Yeni binanın özelliklerinden bahsetmeniz mümkün mü?

36.000m² kapalı alandan oluşacak. 2 ya da 3 etapta sonuçlandıracağız. Birinci etabı 2010 başında işletmeye girecek şekilde planladık. Ürün kalitesini artıran bant üretimi dışında, kurutma, boya tesisi gibi entegre bir sistem oluşturulacak. Tüm metallerin işlenmesi modern tezgahlarda gerçekleşecek.

Binamızın enerji verimliliği ile ilgili bir takım özellikleri olacak. Özellikle yağmur suları toplanarak bina içinde kullanım suyu, bina çevresinde ise bahçe sulanmasında kullanılacak. Yani Friterm ürettiği ürünlerdeki çevreci yaklaşımını yeni binasında da uygulayacak.

FRİTERM EŞANJÖR AKADEMİSİ KURUYOR

Sırası gelmişken sektöre yönelik bir müjde vermek istiyorum. Friterm bir Eşanjör Akademisi kurma kararı aldı. Türkiye’de böyle bir konunun eksikliği vardı. Bu konudak araştırmalarımız devam ediyor; öncelikle gerek yurt içinde gerekse yurt dışında bir takım akademileri inceliyoruz. Bu örneklerden kuracağımız akademide yararlanmak istiyoruz.

Herkes krizi konuşuyor. Kriz Friterm’i etkiledi mi? Hedeflerinizde bir revizyon söz konusu mu?

Friterm’in yurt dışı pazarlar açılması; büyümeyi sağlamak için bir hedefti ama iç piyasanın çok dalgalı bir seyir izliyor oluşu bizi yurt dışı pazarlara yöneltmişti. Özellikle kriz dönemlerinde iç pazarda talep bulamazken kriz sonrasında gelen talepleri karşılayamaz bir durum da oluyorduk. Belli bir boyuta ulaştıktan sonra böyle bir dalgalanma ile baş edebilmek pek mümkün değildir. Bu durumu dengeye getirebilecek bir şekilde dış pazarlara açılmak gerektiğine karar verdik. Çünkü dış pazardaki dalgalanmalar daha az oluyordu. 2008 yılında dış pazarlarda mevsimsel düşüşler dışında etkililenmedik. İç pazarda belli bir tedirginliğin ve daralmanın olduğu bir gerçek. 2009 yılında da dış pazarda bir takım tedirginliklerin olduğunu gözlemliyoruz. Fakat biz yinede yurt dışı pazarda ilave müşteriler kazanarak büyüme bekliyoruz. Büyüme olmasa bile mevcut durumumuzu koruyacağımızı düşünüyoruz. İç pazarda beklediğimiz yüzde 20’lik daralma ile dış pazardaki büyümenin birbirini tolare etmesini bekliyoruz.

Sektöre müjde verdiniz Friterm müşterilerine bir müjdeniz var mı?

Öncelikle Friterm’e duydukları güven ve bizimle istikrarlı bir şekilde çalışmaya devam ettikleri için hepsine ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum. Amacımız bu güveni boşa çıkarılmayıp sürekli kılmak. Bu anlamda onların işlerini geliştirmek adına yeni yatırımları yapmak.

Certify All

Friterm, Eurovent tarafından Certify All olarak adlandırılan ve hava soğutmalı kondenser, soğuk oda evaporatörü ve Kuru Soğutucuların tamamının sertifikalandırılmasına yönelik çalışmalara başladı. Bu süreçte kullanılacak olan kendi test laboratuvarımızı oluşturmaya başladık. Bu iki yıllık bir süreç ve önemli bir yatırım. Avrupa’da bu sertifikaya sahip sadece 5 firma grubu var. Hem ülkemizde hem de yurt dışında Certify All belgelendirmesi ile ürün güvenilirliği en üst seviyede sağlanmış ve Friterm marka imajı yükseltilmiş olacaktır.

Hedeflerimiz zorlu ve büyük. Ama tüm Friterm çalışanları bu hedeflere inanmış durumda. Kriz ortamında bile olsak bu hedeflerimiz doğrultusunda çalışmalarımızı yürüteceğiz. Sektörde birlikte yürümeyi seçen bir firmayız, gerek AR-GE çalışmaları gerek diğer teknolojik gelişmeler konusunda hep birlikte güçlenmeyi hedefliyoruz. Çünkü gelişmelerimiz birbirini besleyecek ve gücümüze güç katacaktır. Bu sayede ülkemiz bu sektörde Avrupa ve dünyada bir çekim merkezi olacaktır.

NACİ SAHİN KİMDİR?

Doğum yerim Malatya. Evli ve 2 çocukluyum. 1983 yılında mühendis olarak başladığım FRİTERM’de kısa bir satış ve şantiye tecrübesinden sonra 1985 yılında üretim sorumlusu oldum ve bu görevde uzun yıllar devam ettim. Bu görevi sürdürürken süreç içinde cihazların işletmeye alınması, bakım ve servis gibi faaliyetlerinde sorumluluğunu yürüttüm. Fabrikamız 1991 yılında bugünkü Tuzla Organize Deri Sanayi bölgesindeki tesisine taşındı. 1996 yılında şirket hisse yapılanmasında ve yönetiminde değişiklikler oldu. Bu yapı içinde ben de daha genel sorumluluklar aldım. Süreç içinde de Genel Müdür olarak görev yapmaya başladım.